

VA-rapport 2004:1

Vetenskapen i Samhället

– resultat från SOM-
undersökningen 2003

Förord

Intresse och engagemang för kunskap och vetenskap är den nödvändiga basen för det snabbt framväxande kunskapssamhället. Men ny kunskap blir inte levande utan fotfäste hos människor; i deras viljor, tankar, idéer och känslor. Därför krävs dialog mellan forskare och den breda allmänheten. Den ideella föreningen Vetenskap & Allmänhet, VA, arbetar för att öka det aktiva kunskapsengagemanget hos de många.

VA skall sträva efter att åstadkomma samtal som utgår från frågor som engagerar människor på deras egna arenor. För att utröna vad samtalens presumtiva deltagare tycker genomför VA studier.

I projektet "Vetenskapen i Samhället" studerar VA och SOM-institutet vid Göteborgs universitet opinionen i Sverige på det vetenskapliga området. VAs referensgrupp för opinionsundersökningar, under ledning av Björn Fjæstad, medverkar vid utformningen av frågorna. 6 000 enkäter gick hösten 2003 till ett riksrepresentativt urval av den svenska befolkningen. Svaren har bearbetats och analyserats under våren. I denna skrift, VA-rapport 2004:1 **Vetenskapen i Samhället – resultat från SOM-undersökningen 2003**, presenteras undersökningens resultat av professorerna Sören Holmberg och Lennart Weibull.

Undersökningen får gärna citeras med angivande av VA som källa. Denna och övriga studier kan också hämtas från www.v-a.se

Vår förhoppning är att dessa intresseväckande resultat skall ge vägledning och idéer till många insatser för att stärka VA-dialogen och skapa ett brett kunskapsengagemang.

Vetenskap & Allmänhet juni 2004

Camilla Modée
Generalsekreterare

ISSN: 1653-6843
ISBN 13: 978-91-85585-10-6 (tryckt)
ISBN 10: 91-85585-10-6 (tryckt)
urn:nbn:se:vetenskapochallmanhet-2004-1 (pdf)

Utgivare: Vetenskap & Allmänhet, VA
Box 5073, 102 42 Stockholm
Telefon: 08-791 29 00
Fax: 08-611 56 23
E-post: info@v-a.se
Webbplats: www.v-a.se

Innehåll

I. Vetenskapen står stark i folkopinionen	7
Astrologi vs Astronomi	9
Svenskt forskningsklimat	10
Spetsforskning	12
Nyckelfaktorn	14
Noter	14
Referenser	14
II. Diagram och tabeller	15
Diagram	15
Tabeller	19

I. Vetenskapen står stark i folkopinionen

Av:

Sören Holmberg

Lennart Weibull

Det är ingen överdrift att påstå att vetenskapen står stark i folkopinionen. Universiteten som institutioner toppar SOMs förtroendelista 2003. Sjukvården, den tidigare suveräna ledaren, är numer bara tvåa. Forskare som yrkesgrupp hamnar också högt när vi mäter förtroende för olika yrkesgrupper; inte allra högst men med en mycket klart positiv förtroendebalans. Bland yrkesgrupperna toppar sjukvårdens personal fortfarande förtroendelistan.¹

När vi i forskningsprojektet *Vetenskapen i Samhället (ViS)* frågar om förtroende för olika vetenskapsområden uppnår alla fakulteter klart positiva resultat.² Mest så medicin med förtroendesiffror som är de högsta vi någonsin uppmätt för någon verksamhet i SOM-institutets snart tjuugoåriga historia. Andelen personer som uttrycker ett mycket eller ganska stort förtroende för medicinsk forskning är hela 84 procent både 2002 och 2003. Förtroenderesultaten för teknisk och naturvetenskaplig forskning är mycket imponerande med 71 respektive 68 procent som hyser stort förtroende i SOM-undersökningen 2003. Motsvarande resultat för samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning är också goda om än inte uppseendeväckande bra. Andelen personer som 2003 uppgav att de hade ett mycket eller ganska stort förtroende för forskning inom samhällsvetenskap och humaniora var 52 respektive 41 procent. En förklaring till det svagare resultatet för humaniora är att relativt många svarspersoner inte hade någon uppfattning om humanistisk forskning (32 procent).

Varumärket humaniora är dåligt känt. Den topprankade medicinska forskningen ingav ett något högre förtroende än genomsnittet bland medelålders och äldre personer, bland högutbildade och bland kvinnor. Könsskillnaderna är dock mycket små och var de omvända 2002 med män som litade mest på medicinsk forskning. Politiskt åtnjuter medicin störst förtroende bland sympatisörer till folkpartiet och moderaterna och minst bland mp-sympatisörer, men skillnaderna är överlag mycket små.

Förtroendeskillnaderna är något större när det gäller humaniora. Mest förtroende har kvinnor, medelålders och högutbildade medan det partipolitiskt är miljöpartister och vänsterpartister som tror mest på humanistisk forskning.

Störst förtroendeskillnader mellan olika grupper återfinns när det gäller teknik, framförallt i fråga om kön. Kvinnor har ett klart lägre förtroende än män för teknisk forskning, 63 procent stort förtroende mot 80 procent. Partipolitiskt har fp- och m-sympatisörer störst förtroende för teknik. Lägst ligger sympatisörer till miljöpartiet och vänsterpartiet.

Tabell A Förtroende för forskning inom olika områden 2002-2003 (procent)

Fråga: "Allmänt sett, vilket förtroende har Du för den forskning som bedrivs inom Sverige inom följande områden?"

Område	Mycket/ganska stort förtroende	Varken eller	Mycket/ganska litet förtroende	Ingen uppfattning	Summa procent
Medicin					
2002	84	9	2	5	100
2003	84	8	2	6	100
Naturvetenskap					
2002	63	22	1	14	100
2003	68	16	1	15	100
Samhällsvetenskap					
2002	48	33	3	16	100
2003	52	28	3	17	100
Teknik					
2002	71	16	2	11	100
2003	71	14	1	14	100
Humaniora					
2002	37	29	5	29	100
2003	41	24	3	32	100

Källa: SOM-undersökningarna 2002 och 2003.

Kommentar: Enkätfrågan omfattade svarsalternativen mycket respektive ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende, mycket respektive ganska litet förtroende samt ingen uppfattning. Resultaten visar andelen svarspersoner som svarat mycket stort eller ganska stort förtroende. Svaret "ingen uppfattning" ingår i procentbasen, men inte personer som inte markerat något alternativ. Den senare gruppen omfattade 2002 4-7 procent och 2003 3-5 procent av undersökningspersonerna.

Om vi tar ett mer samlat grepp och med hjälp av ett index ser på olika gruppers samlade förtroende för forskningen framträder både en positiv och en något oroande bild. Det positiva är att forskningsförtroendet i mycket liten utsträckning är kopplat till människors partisympatier. Forskningsopinionen är i allt väsentligt *inte* partipolitiserad. Anhängare till folkpartiet och moderaterna är dock något mer tillitsfulla när det gäller forskning än framförallt miljöpartister, som är minst förtroendefulla. Könsskillnaderna är mycket små, men män hyser ett något högre förtroende än kvinnor. Att högutbildade hyser ett något högre förtroende för forskning än lågutbildade är positivt. Högutbildade är genomsnittligt kunnigare om vetenskaplig forskning. Det hade varit mer bekymmersamt om de mest insatta hade haft det lägsta förtroendet. Att personer med större berördhet har högre förtroende är också i andra sammanhang väl belagt. Men utbildningsskillnaderna är överlag små.

Det något oroande är att forskningsförtroendet är som lägst bland de allra yngsta mellan 15-19 år. Ålderskillnaderna i förtroende märks tydligast när det gäller naturvetenskaplig och teknisk forskning. Skillnader finns också för humaniora och samhällsvetenskap, men mindre utpräglat. Bland de yngsta är det endast 50 procent som 2003 uttalar ett mycket eller ganska stort förtroende för naturvetenskaplig forskning. Motsvarande andel

är 69-72 procent bland människor över 40 år. Det kan vara av intresse att sätta detta resultat i samband med problemen att rekrytera unga studenter till naturvetenskapliga högskoleutbildningar.

Astrologi vs Astronomi

Förtroendesiffrorna uppvisar en positiv korrelation med människors kunskaper om vetenskap. Svarspersoner med relativt goda vetenskapliga kunskaper tenderar att hysa ett större förtroende än människor med skraltigare kunskaper. Ett omvänt resultat med högst förtroende för vetenskap bland okunniga personer hade varit illavarslande. Men nu är det inte så.

Dock, och det förtjänar att betonas, sambandet är inte särskilt starkt och kunskapsmättet är mycket enkelt. Vetenskaplig kunskap har vi mätt med hjälp av en serie frågor där svarspersonerna får bedöma i vad mån olika kunskapsområden är vetenskapliga. I undersökningen 2003 ingick astronomi, astrologi, nationalekonomi, historia och biologi. År 2002 mätte vi dessutom parapsykologi och teologi. Vetenskaplig kunnighet har vi konventionellt definierat som att känna till att astronomi och biologi är vetenskaper medan astrologi inte är det. Ett index byggt på dessa tre frågor korrelerar +.10 med graden av förtroende för forskning. Det är positivt, men inte starkt.

Resultaten i tabell 2 visar hur svenska folket bedömer graden av vetenskap inom de olika kunskapsfälten. Utfallet är något blandat och inte helt positivt. Någon större grad av samstämmighet kring vad som är vetenskapligt existerar inte bland de många människorna.

I de flesta fall känns resultaten rimliga, men andelen svarspersoner som står bakom de rimliga svaren är inte alltid särskilt hög. Att endast 59 procent anger att astronomi är en vetenskap imponerar inte, även om det är en majoritet. Likaså är det föga imponerande att enbart 53 procent utpekar astrologi som *inte* vetenskapligt. Också resultaten för nationalekonomi och historia är något nedslående. Det är visserligen fler personer som uppfattar nationalekonomi och historia som vetenskaper (48 respektive 49 procent) än som uppfattar ämnena som "inte alls vetenskapliga" (12 respektive 13 procent). Men 48/49 procent är inga starka siffror. Det vetenskapliga varumärket saknar majoritetsstöd i båda fallen. Biologi klarar sig bäst med 80 procent som uppfattar området som vetenskapligt.

Kunskaperna skiljer sig inte dramatiskt åt mellan olika grupper i samhället. De mindre skillnader som finns känner vi igen från förra årets mätning. Män är genomsnittligt något kunnigare än kvinnor. Medelålders personer är något kunnigare än äldre och yngre. Sämst kunskaper har de yngsta mellan 15-19 år. Högutbildade är kunnigare än lågutbildade och här är skillnaden relativt tydlig. De partipolitiska skillnaderna är små, men folkpartisterna är genomsnittligt kunnigast. Minst kunniga är s- och c-sympatisörer.

Tabell B Svenska folkets uppfattning om vad som är vetenskap 2002-2003 (procent)

Fråga: "I vilken utsträckning bedömer Du följande områden som vetenskapliga?"

Område	Inte alls vetenskapligt (1,2)	Mittsvar (3)	I högsta grad vetenskapligt (4,5)	Ingen åsikt	Summa procent
Astronomi					
2002	9	17	57	17	100
2003	8	14	59	19	100
Astrologi					
2002	56	13	13	18	100
2003	53	13	15	19	100
Nationalekonomi					
2002	12	23	52	13	100
2003	12	22	48	18	100
Historia					
2003	13	23	49	15	100
Biologi					
2002	3	9	77	11	100
2003	2	6	80	12	100
Parapsykologi					
2002	49	16	14	21	100
Teologi					
2002	43	21	18	18	100

Källa: SOM-undersökningarna 2002 och 2003.

Kommentar: Undersökningsspersonerna fick besvara frågan med hjälp av en skala mellan 1 (inte alls vetenskapligt) och 5 (i högsta grad vetenskapligt)

Resultaten kan konkretiseras genom att vi ser närmare på vilka personer det är som uppfattar astrologi som vetenskapligt. Det *felaktiga* svaret att astrologi är en vetenskap avgavs av 15 procent av samtliga svars personer 2003. Bland kvinnor var andelen 18 procent mot 13 procent bland män. Bland unga 15-19 åringar var andelen hela 28 procent mot mellan 12-17 procent bland personer äldre än 20 år. Bland lågutbildade var andelen 17 procent mot 8 procent bland människor med universitetsutbildning. Partimässigt var andelen felaktiga svar högst bland mp- och s-sympatisörer (18 procent i båda fallen) och lägst bland folkpartister (8 procent).

Svenskt forskningsklimat

I SOM-studien 2003 introducerade vi en ny mätserie som inte direkt gäller kunskaper eller förtroende men något relaterat, nämligen verklighetsföreställningar när det gäller forskning. Fem olika påståenden om forskning och forskare formulerades som sedan svars personerna fick ta ställning till på en skala mellan 0 (felaktigt påstående) till 10 (riktigt påstående). Resultaten i tabell 3 redovisar medelbedömningen för de olika påståendena och andelen personer med klara verklighetsuppfattningar, som svarar antingen 0-2 (helt felaktigt!) eller 8-10 (helt riktigt!).

Tabell C Verklighetspåståenden om svensk forskning 2003 (procent och medeltal)

	Felaktigt påstående (0-2)	Riktigt påstående (8-10)	Medeltal
Den svenska forskningen är konkurrenskraftig	2	53	7,4
Forskare tar inte etiska frågor på allvar	25	11	4,3
Ökad satsning på forskning ger ett bättre samhälle för alla	4	53	7,4
Forskare lever ofta i sin egen värld	19	25	5,4
Sverige har ett bra forskningsklimat	5	34	6,4

Kommentar: Resultaten gäller SOM-studien 2003. Skalan går från 0-10 där 0 innebär "Helt felaktigt påstående" och 10 innebär "Helt riktigt påstående". Andelen personer som svarat 3-7 särredovisas ej. Endast personer som svarat 0-10 ingår i procentbasen. Andelen personer som hoppat över frågan är 5 procent.

Medeltalen skall tolkas som att ju högre värde desto mer tycker opinionen att verklighetspåståendet är riktigt och ju lägre värde desto mer uppfattas påståendet som felaktigt. Värden kring mitten på skalan – kring 5,0 – visar i vårt fall på splittrade kognitioner; konsensus råder inte om läget. Högst medeltal uppvisar de positiva påståendena att Svensk forskning är konkurrenskraftig och att Ökad satsning på forskning ger ett bättre samhälle för alla. Det likaledes positiva påståendet att Sverige har ett bra forskningsklimat har också ett klart majoritetsstöd. Sammantaget framträder alltså en mycket positiv bild av forskningens läge och betydelse.

Indexanalyser baserade på dessa tre frågor visar på mycket små könsskillnader i den positiva synen. Åldersmässigt har äldre personer en ljusare bild än yngre. De allra yngsta har den minst positiva bilden av forskningens läge. Bedömningarna skiljer sig mycket lite åt mellan olika utbildningsgrupper. De små skillnader som finns pekar dock inte på att högutbildade har den mest positiva bilden. Mest positiv uppfattning om forskningens situation har istället lågutbildade. Men som påpekat skillnaderna är små. Partipolitiskt är också bedömningsskillnaderna små, men regeringspartiets sympatisörer och vänsterpartisterna har den ljusaste bilden av forskningens läge i Sverige. Minst positiv bild har miljöpartisterna.

De två negativt formulerade verklighetspåståendena handlade om forskare och bemöttes med mer blandade reaktioner. Medeltalen hamnar kring 5,0. När det gäller påståendet att Forskare inte tar etiska frågor på allvar, är det något fler som tycker att det i huvudsak inte är sant (44 procent) än som tycker det i huvudsak är ett riktigt påstående (27 procent). Opinionsövertikten frikänner m a o forskarna från anklagelsen att slarva med etiken. Det andra påståendet däremot, att Forskare ofta lever i en egen värld, tycker en opinionsövertikt är en riktig beskrivning (47 procent). Andelen som *inte* tycker att forskare är en grupp lätt isolerade kufar utgör en minoritet på 30 procent.

Mättekniskt rymmer våra påståendefrågor – speciellt de två som handlar om forskare – problem som dylika surveyfrågor ofta har. Människor, framförallt äldre och lågutbildade, har en tendens att hålla med/instämma/svara ja. Nivåskattningar blir därför totalt sett något för höga för positivt formulerade alternativ och det märks mest tydligt bland äldre och lågutbildade. Indexanalyser utifrån de två negativt formulerade påståendena utvisar mycket små bedömningskillnader mellan olika grupper, kanske till en del beroende på de indikerade mätsvårigheterna. Eftersom validiteten i mätningen är tveksam redovisar vi inte några resultat i olika grupper.

Spetsforskning

En av ViS-projektets huvudfrågeställningar är i vad mån svenska folket vill prioritera forskning. Och i vilken utsträckning som bredvilligheten att satsa på forskning på världsbästanivå är kopplad till kunskaper och förtroende för vetenskap. Resultaten i tabell 4 visar hur viktigt svenska folket tycker det är att satsa forskningsmässigt på ett tiotal olika områden. Sex områden fanns med i SOM-studien 2003, åtta 2002. Cancer är det område som klart flest vill prioritera (81 procent 2003). Andra områden som en majoritet tycker det är mycket viktigt att forskningsatsa på är miljö och energi. Teknik hamnar nästan i samma division med 47 procent som vill prioritera området. Ett mycket omdiskuterat område som IT vill endast 28 procent forskningsprioritera. Längst ned på prioriteringslistan hamnar nationalekonomi och historia. Historieforskning vill endast 13 procent satsa på. Resultatet visar ånyo att humanioras vetenskapliga förankring är relativt svag i de breda folklagren.

Bland de områden vi har mätt såväl 2002 som 2003 är det endast genteknik som upp visar en signifikant opinionsförskjutning. Svenska folket har blivit mer positivt till att satsa på forskning kring genteknik – från 27 procent till 35. Förändringen märks tydligast bland äldre personer. Och det är också bland äldre personer som satsningar på cancerforskning uppfattas som mest viktig. Genteknik och cancer ligger inte lika högt på de yngstas prioriteringslista. Fast å andra sidan ligger satsningar på pedagogisk forskning högre bland unga än bland äldre. Egenintresse spelar uppenbart in även när människor prioriterar olika forskningsområden.

Tabell D Svenska folkets uppfattning om vilka områden som skall forskningsprioriteras 2002-2003 (procent)

Fråga: "Hur viktigt anser Du det vara att det i Sverige satsas på forskning på världsbästanivå inom följande områden?"

Område	Mycket viktigt	Ganska viktigt	Inte särskilt viktigt	Inte alls viktigt	Ingen uppfattning	Summa procent
Miljö						
2002	57	34	5	0	2	100
2003	58	32	6	1	3	100
Cancer						
2002	78	17	3	0	2	100
2003	81	15	2	0	2	100
Genteknik						
2002	27	30	26	9	8	100
2003	35	29	20	9	7	100
Historia						
2002	10	29	42	11	8	100
2003	13	28	35	13	11	100
Teknik						
2003	47	38	8	1	6	100
Nationalekonomi						
2003	26	44	19	3	8	100
Pedagogik						
2002	35	44	12	2	7	100
IT						
2002	28	44	17	2	9	100
Energi						
2002	54	35	5	1	5	100
Transportteknik						
2002	26	45	20	1	8	100

Källa: SOM-undersökningarna 2002 och 2003.

Vissa könsskillnader finns också. Män vill, jämfört med kvinnor, satsa mer på forskning kring teknik, IT, energi och transporter. Kvinnor prioriterar mer forskning om pedagogik, miljö och cancer. De mest tydliga partiskillnader som finns gäller teknisk forskning som m-sympatisörer prioriterar klar mer än främst v-, c- och mp-sympatisörer. Andra områden som uppvisar embryon till partipolitiserings av prioriteringarna är IT (m- och fp-anhängare mest intresserade, c-, v- och mp-sympatisörer minst) och miljö (mp- och v-sympatisörer mest intresserade, m- och kd-anhängare minst).

Ett prioriteringsindex byggt på alla områdena ger en samlad bild av vilka sociala och politiska grupper som generellt sett vill satsa mest på spetsforskning i Sverige. Resultaten indikerar som ofta tidigare små skillnader mellan olika grupper. Män och kvinnor skiljer sig exempelvis inte åt, knappast heller olika utbildningsgrupper även om högutbildade hamnar något högre än lågutbildade. De partipolitiska skillnaderna är också små. Moderata sympatisörer vill dock satsa mest medan kd- och mp-sympatisörer är minst ivriga.

Åldersskillnaderna är också små, men med ett undantag. De allra yngsta mellan 15-19

skiljer ut sig genom att genomsnittligt vilja satsa minst. Mest forskningsvilliga är de äldre fyrtioåringarna mellan 60-65 år med ett indexvärde på 73 på en skala med 100 som max. De unga 15-19 åringarnas motsvarande värde är 62; genomsnittet för alla svars personer är 69. Ungdomen är inte lika forskningsfrälst som vuxengenerationen.

Vår fråga om kopplingen mellan prioriteringsåsiikt och förtroende respektive kunskap får i huvudsak samma svar 2003 som 2002. En regressionsanalys med som oberoende variabler förtroende, kunskap, verklighetsuppfattning när det gäller forskningens läge och formell utbildningsnivå förklarar 24 procent av variansen i människors vilja att satsa på spetsforskning (= beroende variabel). Starkast direkteffekt uppvisar förtroende, följt av de kognitiva verklighetsuppfattningarna. Kunskapsvariabeln uppvisar endast en svag självständig effekt medan utbildningen inte har någon oberoende effekt på prioriteringsviljan. Det hade inte den formella utbildningsnivån heller i analysen 2002.

Nyckelfaktorn

Huvudpoängen från förra årets analys kvarstår. Förtroende är en nyckelfaktor. Människor med förtroende för vetenskap och forskning är mer villiga att satsa på spetsforskning än människor utan förtroende. En positiv, man frestas att säga en optimistisk verklighetssyn på forskningens situation är också viktig i sammanhanget, men inte lika central. Ett brett opinionsstöd för svensk spetsforskning kräver främst de många människornas förtroende.

Noter

¹ Institutionsförtroendet behandlas i Holmberg och Weibulls kapitel *Samlande institutionsförtroende*. Andelen svars personer som 2003 uppgav ett mycket eller ganska stort förtroende var följande för de olika yrkesgrupperna: Sjukvårdens personal 80 procent, Poliser 62 procent, Lärare, Grundskolan 58 procent, Forskare 54 procent, Journalister, Radio-TV 26 procent, Rikspolitiker 24 procent, Företagsledare 21 procent och Journalister, Dagspress 15 procent. Motsvarande förtroendesiffra för Forskare var högre 2002, 67 procent.

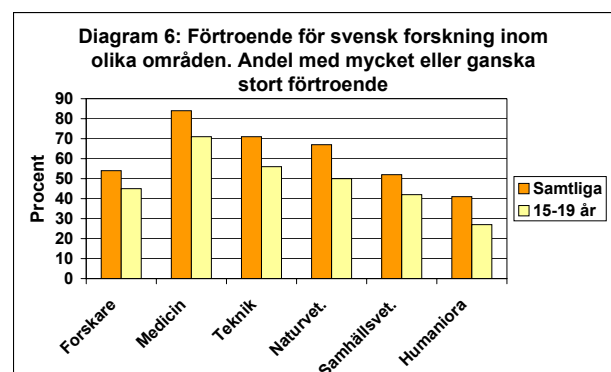
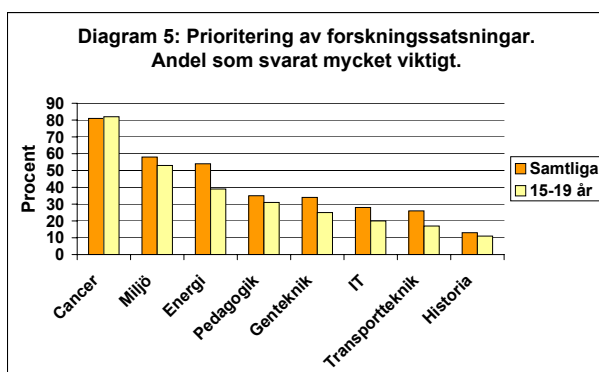
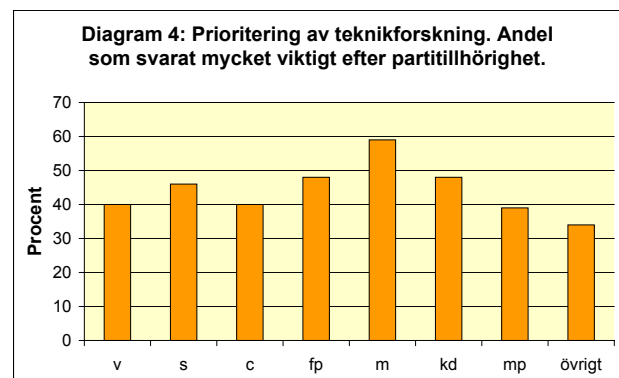
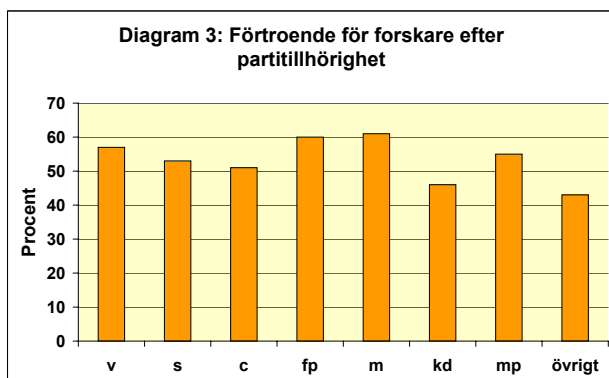
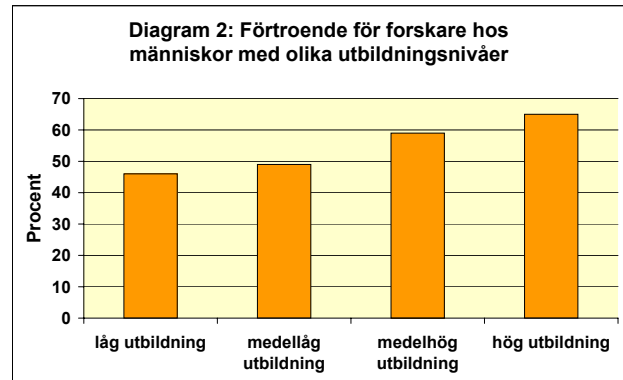
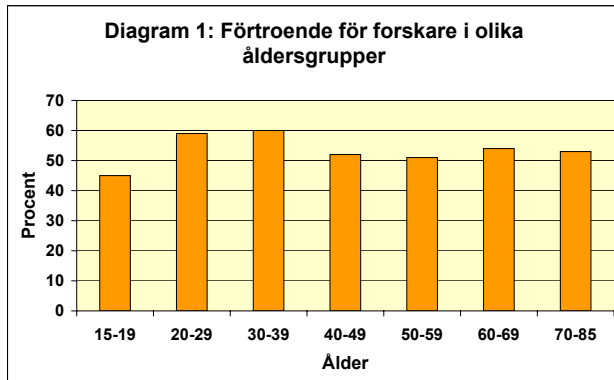
² Forskningsprojektet ViS mätningar i SOM är finansierade av den ideella föreningen *Vetenskap & Allmänhet, VA*.

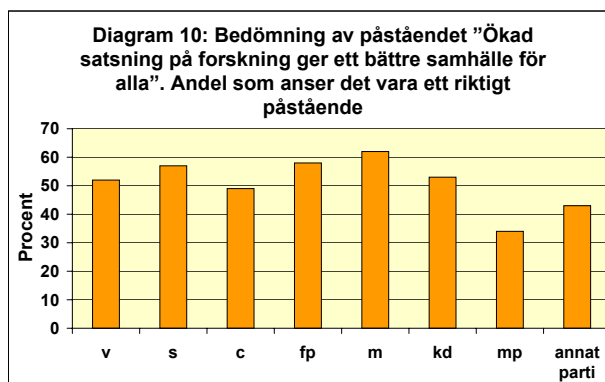
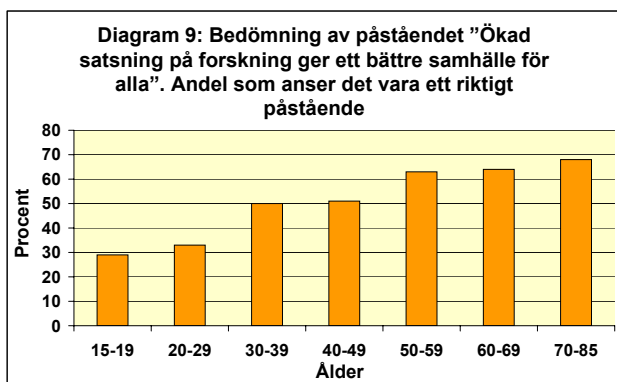
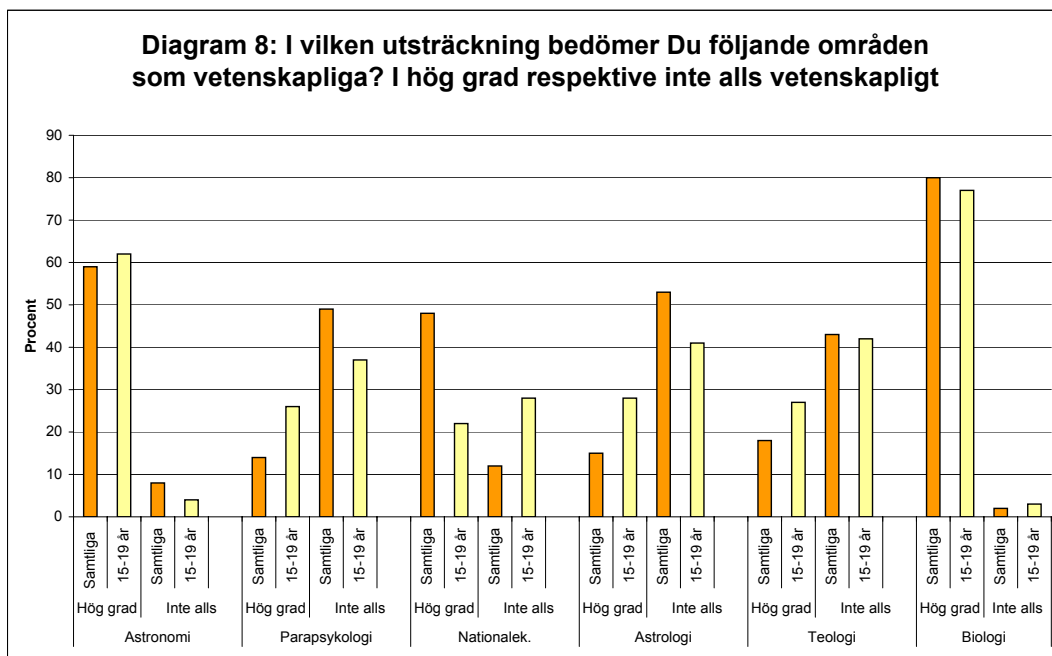
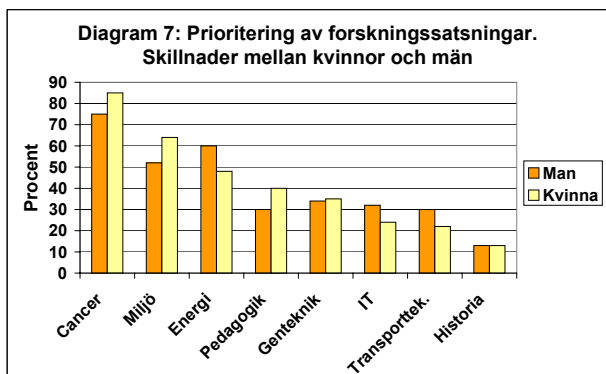
Referenser

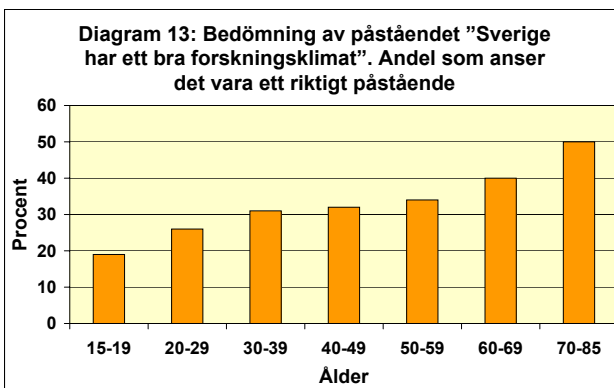
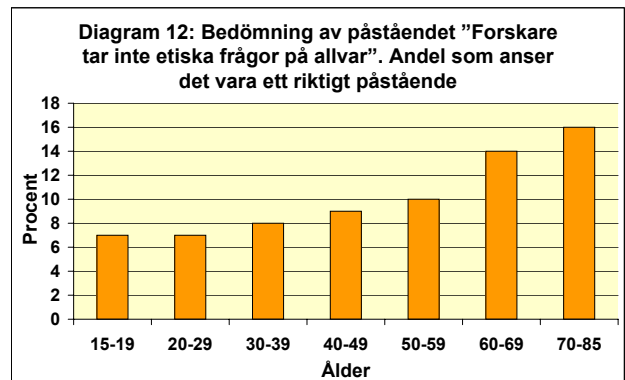
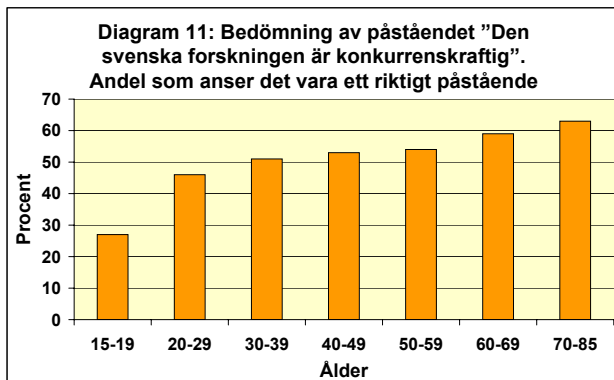
Holmberg, Sören och Weibull, Lennart red. (2003) Mer forskning. I Holmberg, Sören och Weibull, Lennart *Färfångans marknad*. Göteborg: SOM-institutet.

II. Diagram och tabeller

Diagram

Tabeller

Förtroende för svensk forskning inom olika områden. Andel med mycket eller ganska stort förtroende 2002-2003 (procent)

Fråga: "Allmänt sett, vilket förtroende har Du för den forskning som bedrivs inom Sverige inom följande områden?"

	Medicin		Naturvetenskap		Samhällsvetenskap		Teknik		Humaniora	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Samtliga	84	84	63	67	47	52	71	71	37	41
Man	86	84	66	71	48	51	80	80	35	38
Kvinna	82	85	60	64	47	52	63	63	38	43
15-19	71	71	49	50	46	42	60	56	30	27
20-29	85	83	67	64	47	54	72	69	38	39
30-39	85	83	65	66	46	49	72	68	36	40
40-49	82	87	63	72	45	52	71	72	37	43
50-59	84	87	59	70	49	55	72	79	40	45
60-69	89	86	70	69	49	51	80	71	35	38
70-85	86	86	65	69	49	54	67	71	38	43
Låg utbildning	82	83	58	65	46	54	68	67	31	35
Medellåg utbildning	82	83	57	63	45	48	72	69	31	37
Medelhög utbildning	83	84	63	67	47	51	69	72	37	42
Hög utbildning	89	91	75	80	52	56	78	81	49	53
Hälsotillstånd, dåligt	79	88	58	68	45	54	62	71	36	45
medel	80	79	56	62	42	48	67	66	32	39
gott	86	86	67	69	51	53	74	73	39	41
Partisympti										
v	83	85	66	67	54	60	62	66	45	46
s	84	84	61	66	49	54	74	71	37	38
c	86	86	61	67	49	48	73	76	31	37
fp	90	90	70	74	50	54	76	78	38	46
m	88	88	66	75	46	51	78	79	38	45
kd	87	87	65	65	50	47	68	71	37	42
mp	79	79	59	63	42	52	58	68	37	48
annat parti	87	87	55	66	36	40	66	62	23	29

Kommentar: Enkätfrågan omfattade svarsalternativen mycket respektive ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende, mycket respektive ganska litet förtroende samt ingen uppfattning. Resultaten visar andelen svarspersoner som svarat mycket stort eller ganska stort förtroende. Svaret "ingen uppfattning" ingår i procentbasen, men inte personer som hoppat över att svara. Den senare gruppen omfattade 2002 4-7 procent och 2003 3-5 procent av undersökningspersonerna.

Prioritering av forskningsområden. Andel som svarat mycket viktigt 2002-2003 (procent)

Fråga: "Hur viktigt anser Du det vara att det i Sverige sätts på forskning på världsbästsnivå inom följande områden?"

	Teknik		Nationalekonomi		Pedagogik		IT		Energi		Transportteknik		Miljö		Cancer			Genteknik		Historia	
	2003	2002	2003	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	
Samtliga	46	26	35	28	54	26	57	58	78	81	28	34	34	10	13						
Man	55	24	30	32	60	30	52	52	74	75	28	34	34	11	13						
Kvinnor	38	27	40	24	48	22	61	64	81	85	27	35	35	9	13						
15-19	29	18	31	20	39	17	53	53	65	82	21	25	25	9	11						
20-29	36	20	39	28	37	21	56	56	74	76	25	32	32	9	12						
30-39	44	19	41	35	47	22	57	58	78	74	29	33	33	12	14						
40-49	46	26	40	27	52	24	56	57	71	80	24	32	32	10	11						
50-59	53	28	33	32	61	32	56	63	79	79	30	37	37	10	12						
60-69	53	31	32	27	68	34	61	59	84	86	33	41	41	9	16						
70-85	48	33	26	20	67	29	58	56	87	87	27	38	38	12	17						
Låg utbildning	46	34	29	25	62	33	60	60	86	87	27	34	34	10	14						
Medelåg utbildning	39	23	38	23	52	25	57	55	84	81	20	35	35	6	13						
Medelhög utbildning	49	23	35	29	47	21	53	57	73	76	26	29	29	9	13						
Hög utbildning	52	22	37	34	58	26	57	61	69	77	35	41	41	14	13						
Partisymptati																					
	v	40	23	38	23	26	67	70	73	81	20	34	34	12	20						
	s	46	29	34	25	25	56	63	81	82	23	35	35	9	14						
	c	40	24	27	22	25	72	51	78	80	20	32	32	7	9						
	fp	48	21	35	34	25	54	54	76	80	38	35	35	9	11						
	m	59	34	37	37	31	47	52	77	82	35	41	41	12	16						
	Kd	48	24	35	29	23	54	48	79	77	29	34	34	16	8						
	mp	39	24	36	24	23	75	80	62	83	29	25	25	11	11						
	annat parti	34	17	39	30	38	46	49	75	74	25	23	23	14	11						

Kommentar: Enkätfrågan omfattade fem svarsalternativ: "mycket viktigt, ganska viktigt, inte särskilt viktigt, inte alls viktigt och ingen uppfattning". Alla svarspersoner som kryssade för något av dessa alternativ ingår i procentbasen. Personer som hoppade över frågan (3-6 procent) är uteslagna från analysen. Andelen "ingen uppfattning" för de olika områdena varierade mellan 2-11 procent bland de svarande.

Astronomi – en vetenskap? 2002-2003 (procent)

Fråga: "I vilken utsträckning bedömer Du följande områden som vetenskapliga?"

	Astronomi								Summa procent		Övervikt "rätt" svar		
	Inte alls vetenskapligt (1,2)		Mittsvar (3)		I högsta grad vetenskapligt (4,5)		Ingen åsikt						
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	
Samtliga	9	8	17	14	57	59	17	19	100	100	+48	+51	
Man	11	8	17	14	58	66	14	17	100	100	+49	+53	
Kvinna	8	8	16	13	57	57	19	22	100	100	+49	+49	
15-19	11	4	15	20	59	62	15	14	100	100	+48	+58	
20-29	6	8	16	11	65	69	13	12	100	100	+59	+61	
30-39	7	10	12	12	62	64	9	13	100	99	+55	+54	
40-49	11	7	21	14	59	63	9	16	100	100	+48	+56	
50-59	13	7	17	15	53	59	17	19	100	100	+40	+52	
60-69	10	9	17	14	46	53	27	24	100	100	+36	+44	
70-85	8	7	18	12	44	43	30	38	100	100	+36	+36	
Låg utbildning	12	8	20	16	35	41	33	34	100	99	+23	+33	
Medellåg utbildning	11	9	20	16	52	54	17	21	100	100	+41	+45	
Medelhög utbildning	7	7	16	13	65	67	12	13	100	100	+58	+60	
Hög utbildning	9	4	10	9	77	80	4	6	100	99	+69	+76	
Morgontidning 7 d/v	8	8	16	14	62	60	14	18	100	100	+54	+52	
Läser ej	16	8	15	17	57	58	12	17	100	100	+41	+50	
Kvällstidning 7 d/v	10	8	18	13	48	53	24	26	100	100	+38	+45	
Aldrig	11	7	19	13	51	61	19	19	100	100	+40	+54	
Aktuellt/Rapport 7 d/v	8	10	16	13	54	52	20	25	100	100	+46	+42	
Sällan/aldrig	13	9	18	15	54	54	15	22	100	100	+41	+45	
Partisympti	v	11	9	12	12	67	60	10	18	100	99	+56	+51
	s	11	10	20	14	51	53	18	23	100	100	+40	+43
	c	8	9	22	15	40	52	30	24	100	100	+32	+43
	fp	7	5	14	11	67	71	12	13	100	100	+60	+66
	m	8	8	15	15	64	63	13	14	100	100	+56	+55
	kd	12	5	10	18	54	51	24	26	100	100	+42	+46
	mp	0	4	11	14	85	73	4	9	100	100	+85	+69
	annat parti	9	6	20	13	62	62	9	19	100	100	+53	+56

Kommentar: Undersökningspersonerna fick besvara enkätfrågan med hjälp av en skala mellan 1 (inte alls vetenskapligt) och 5 (i högsta grad vetenskapligt). "Rätt" svar har definierats som värdena 4 och 5 på skalan.

Astrologi – en vetenskap? 2002-2003 (procent)

Fråga: "I vilken utsträckning bedömer Du följande områden som vetenskapliga?"

	Astrologi								Summa procent		Övervikt "rätt" svar		
	Inte alls vetenskapligt (1,2)		Mittsvar (3)		I högsta grad vetenskapligt (4,5)		Ingen åsikt						
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	
Samtliga	56	53	13	13	13	15	18	19	100	100	+43	+38	
Man	64	60	10	11	10	13	16	16	100	100	+54	+47	
Kvinna	47	46	16	14	16	18	21	22	100	100	+31	+28	
15-19	40	41	18	18	28	28	14	13	100	100	+12	+13	
20-29	56	62	16	11	16	15	12	12	100	100	+40	+47	
30-39	63	61	13	12	14	12	10	15	100	100	+49	+49	
40-49	64	56	11	13	13	15	12	16	100	100	+51	+41	
50-59	57	54	13	12	10	17	20	17	100	100	+47	+37	
60-69	55	48	8	15	8	13	29	24	100	100	+47	+35	
70-85	40	40	16	10	12	15	32	35	100	100	+28	+25	
Låg utbildning	39	35	14	16	13	17	34	32	100	100	+26	+18	
Medellåg utbildning	54	49	10	13	17	18	19	20	100	100	+37	+31	
Medelhög utbildning	55	58	15	13	15	15	15	14	100	100	+40	+43	
Hög utbildning	77	76	10	9	7	8	6	7	100	100	+70	+68	
Morgontidning 7 d/v	61	57	12	12	11	14	16	17	100	100	+50	+43	
Läser ej	58	50	12	16	16	17	14	17	100	100	+42	+33	
Kvällstidning 7 d/v	48	43	15	13	13	19	24	25	100	100	+35	+24	
Aldrig	65	56	8	11	9	13	18	20	100	100	+56	+43	
Aktuellt/Rapport 7 d/v	54	51	11	11	12	14	23	24	100	100	+42	+37	
Sällan/aldrig	50	43	18	17	16	19	16	21	100	100	+34	+24	
Partisympti	v	63	61	11	10	15	14	11	15	100	100	+48	+47
	s	49	46	16	13	14	18	21	23	100	100	+35	+28
	c	48	40	14	17	11	17	27	26	100	100	+37	+23
	fp	67	71	11	11	8	8	14	10	100	100	+59	+63
	m	62	60	14	9	12	17	12	14	100	100	+50	+43
	kd	59	53	3	10	12	11	26	26	100	100	+47	+42
	mp	58	54	11	22	23	18	8	6	100	100	+35	+36
	annat parti	53	57	16	8	15	18	16	17	100	100	+38	+39

Kommentar: Undersökningspersonerna fick besvara enkätfrågan med hjälp av en skala mellan 1 (inte alls vetenskapligt) och 5 (i högsta grad vetenskapligt). "Rätt" svar har definierats som värdena 1 och 2 på skalan.

Nationalekonomi – en vetenskap? 2002-2003 (procent)

Fråga: "I vilken utsträckning bedömer Du följande områden som vetenskapliga?"

	Nationalekonomi								Summa procent		Övervikt "rätt" svar		
	Inte alls vetenskapligt (1,2)		Mittsvar (3)		I högsta grad vetenskapligt (4,5)		Ingen åsikt						
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	
Samtliga	12	12	23	22	52	48	13	18	100	100	+40	+36	
Man	14	16	25	23	52	48	9	13	100	100	+38	+32	
Kvinna	10	9	21	22	52	49	17	20	100	100	+42	+40	
15-19	26	28	19	30	35	22	20	20	100	100	+9	-6	
20-29	13	12	26	27	49	49	12	12	100	100	+36	+37	
30-39	15	18	24	24	50	44	11	14	100	100	+35	+26	
40-49	13	10	22	27	56	47	9	16	100	100	+43	+37	
50-59	10	11	25	22	53	54	12	13	100	100	+43	+43	
60-69	6	9	26	19	53	57	15	15	100	100	+47	+48	
70-85	8	7	15	10	56	51	21	32	100	100	+48	+44	
Låg utbildning	11	10	21	21	43	42	25	27	100	100	+22	+32	
Medellåg utbildning	15	17	29	22	42	42	14	19	100	100	+27	+25	
Medelhög utbildning	12	12	25	25	52	51	11	12	100	100	+40	+39	
Hög utbildning	9	10	18	21	70	64	3	5	100	100	+61	+54	
Morgontidning 7 d/v	9	12	22	20	60	53	10	15	100	100	+51	+41	
Läser ej	18	13	24	25	44	46	14	16	100	100	+26	+33	
Kvällstidning 7 d/v	9	7	26	22	49	54	16	17	100	100	+40	+47	
Aldrig	11	12	22	21	54	49	13	18	100	100	+43	+37	
Aktuellt/Rapport 7 d/v	8	9	21	19	57	54	14	18	100	100	+49	+45	
Sällan/aldrig	24	16	30	25	31	36	15	23	100	100	+7	+20	
Partisympati	v	15	14	31	22	46	48	8	16	100	100	+31	+34
	s	13	14	24	22	47	46	16	18	100	100	+34	+32
	c	9	10	26	27	50	44	15	19	100	100	+41	+34
	fp	8	13	16	21	66	56	10	10	100	100	+58	+43
	m	7	7	22	21	62	62	9	10	100	100	+55	+55
	kd	10	8	22	24	55	44	13	24	100	100	+45	+36
	mp	12	21	27	28	51	44	10	7	100	100	+39	+23
	annat parti	22	21	30	19	39	40	9	10	100	100	+17	+19

Kommentar: Undersökningspersonerna fick besvara enkätfrågan med hjälp av en skala mellan 1 (inte alls vetenskapligt) och 5 (i högsta grad vetenskapligt). "Rätt" svar har definierats som värdena 4 och 5 på skalan.

Parapsykologi – en vetenskap? 2002 (procent)

Fråga: "I vilken utsträckning bedömer Du följande områden som vetenskapliga?"

	Parapsykologi				Summa procent	Övervikt "rätt" svar
	Inte alls vetenskapligt (1,2)	Mittsvar (3)	I högsta grad vetenskapligt (4,5)	Ingen åsikt		
Samtliga	49	16	14	21	100	+35
Man	56	14	11	19	100	+45
Kvinna	42	18	17	23	100	+25
15-19	37	17	26	20	100	+11
20-29	40	22	21	17	100	+19
30-39	51	22	15	12	100	+36
40-49	55	16	15	14	100	+40
50-59	56	13	11	20	100	+45
60-69	49	10	9	23	100	+40
70-85	43	12	8	37	100	+35
Låg utbildning	42	10	9	39	100	+33
Medellåg utbildning	49	16	17	18	100	+32
Medelhög utbildning	46	17	19	18	100	+27
Hög utbildning	63	20	11	6	100	+52
Morgontidning 7 d/v	51	17	13	19	100	+38
Läser ej	48	17	17	18	100	+31
Kvällstidning 7 d/v	43	16	16	25	100	+27
Aldrig	56	8	14	22	100	+42
Aktuellt/Rapport 7 d/v	50	14	10	26	100	+40
Sällan/aldrig	41	21	19	19	100	+22
Partisynpati v	50	16	20	14	100	+30
s	47	16	13	24	100	+34
c	43	14	10	33	100	+33
fp	58	16	11	15	100	+47
m	53	17	14	16	100	+39
kd	51	9	11	29	100	+40
mp	41	20	30	9	100	+11
annat parti	49	18	18	15	100	+31

Kommentar: Undersökningspersonerna fick besvara enkätfrågan med hjälp av en skala mellan 1 (inte alls vetenskapligt) och 5 (i högsta grad vetenskapligt). "Rätt" svar har definierats som värdena 1 och 2 på skalan.

Historia – en vetenskap? 2003 (procent)

Fråga: "I vilken utsträckning bedömer Du följande områden som vetenskapliga?"

	Historia				Summa procent	Övervikt "rätt" svar
	Inte alls vetenskapligt (1,2)	Mittsvar (3)	I högsta grad vetenskapligt (4,5)	Ingen åsikt		
Samtliga	13	23	49	15	100	+36
Man	15	24	49	12	100	+34
Kvinna	11	22	49	18	100	+38
15-19	18	27	40	15	100	+22
20-29	11	26	52	11	100	+41
30-39	14	24	50	12	100	+36
40-49	14	26	47	13	100	+33
50-59	11	26	50	13	100	+39
60-69	15	18	50	17	100	+35
70-85	9	16	47	28	100	+38
Låg utbildning	14	22	38	26	100	+24
Medellåg utbildning	14	25	44	17	100	+30
Medelhög utbildning	15	24	51	10	100	+36
Hög utbildning	9	19	67	5	100	+58
Morgontidning 7 d/v	12	21	54	13	100	+42
Läser ej	14	24	48	14	100	+34
Kvällstidning 7 d/v	15	23	51	11	100	+36
Aldrig	12	22	51	15	100	+39
Aktuellt/Rapport 7 d/v	11	21	49	19	100	+38
Sällan/aldrig	16	23	41	20	100	+25
Partisynpati v	13	19	53	15	100	+40
s	14	23	45	18	100	+31
c	12	29	43	16	100	+31
fp	7	30	53	10	100	+46
m	16	21	52	11	100	+36
kd	11	22	45	22	100	+34
mp	9	19	69	3	100	+60
annat parti	14	21	48	17	100	+34

Kommentar: Undersökningspersonerna fick besvara enkätfrågan med hjälp av en skala mellan 1 (inte alls vetenskapligt) och 5 (i högsta grad vetenskapligt). "Rätt" svar har definierats som värdena 4 och 5 på skalan.

Teologi – en vetenskap? 2002 (procent)

Fråga: "I vilken utsträckning bedömer Du följande områden som vetenskapliga?"

	Teologi				Summa procent	Övervikt "rätt" svar
	Inte alls vetenskapligt (1,2)	Mittsvar (3)	I högsta grad vetenskapligt (4,5)	Ingen åsikt		
Samtliga	43	21	18	18	100	-25
Man	51	20	15	14	100	-36
Kvinna	36	22	21	21	100	-15
15-19	42	13	27	18	100	-15
20-29	43	21	22	14	100	-21
30-39	48	25	17	10	100	-31
40-49	50	22	16	12	100	-34
50-59	43	20	20	17	100	-23
60-69	43	16	16	25	100	-27
70-85	30	25	15	30	100	-15
Låg utbildning	42	14	13	32	100	-28
Medellåg utbildning	51	19	11	19	100	-40
Medelhög utbildning	42	23	20	15	100	-22
Hög utbildning	41	25	29	5	100	-12
Morgontidning 7 d/v	40	24	21	15	100	-19
Läser ej	57	16	14	13	100	-44
Kvällstidning 7 d/v	49	22	8	21	100	-41
Aldrig	56	13	24	17	100	-22
Aktuellt/Rapport 7 d/v	40	20	19	21	100	-21
Sällan/aldrig	50	19	12	19	100	-38
Partisynpati v	46	19	24	11	100	-22
s	43	20	16	21	100	-27
c	33	26	16	25	100	-17
fp	42	24	18	16	100	-24
m	44	22	21	13	100	-23
kd	36	16	28	20	100	-8
mp	49	23	23	5	100	-26
annat parti	58	13	20	9	100	-38

Kommentar: Undersökningspersonerna fick besvara enkätfrågan med hjälp av en skala mellan 1 (inte alls vetenskapligt) och 5 (i högsta grad vetenskapligt). "Rätt" svar har definierats som värdena 4 och 5 på skalan.

Biologi – en vetenskap? 2002-2003 (procent)

Fråga: "I vilken utsträckning bedömer Du följande områden som vetenskapliga?"

	Biologi								Summa procent		Övervikt "rätt" svar	
	Inte alls vetenskapligt (1,2)		Mittsvar (3)		I högsta grad vetenskapligt (4,5)		Ingen åsikt					
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Samtliga	3	2	9	6	77	80	11	12	100	100	+74	+78
Man	3	2	10	6	79	82	8	10	100	100	+76	+80
Kvinna	3	2	8	5	75	78	14	15	100	100	+72	+76
15-19	2	3	8	7	77	77	13	13	100	100	+75	+74
20-29	3	1	10	5	77	86	10	8	100	100	+74	+85
30-39	3	3	5	5	84	80	8	12	100	100	+81	+77
40-49	2	1	8	5	84	84	6	10	100	100	+82	+83
50-59	4	1	10	5	75	84	11	10	100	100	+71	+83
60-69	3	3	10	8	71	76	16	13	100	100	+68	+73
70-85	5	2	12	5	66	68	17	25	100	100	+61	+66
Låg utbildning	6	3	12	9	59	66	23	22	100	100	+53	+63
Medellåg utbildning	3	2	11	6	73	79	13	13	100	100	+70	+77
Medelhög utbildning	2	2	9	4	81	87	8	7	100	100	+79	+85
Hög utbildning	2	2	4	2	92	92	2	4	100	100	+90	+90
Morgontidning 7 d/v	3	2	9	4	79	84	9	10	100	100	+76	+82
Läser ej	6	5	11	9	72	75	11	11	100	100	+66	+70
Kvällstidning 7 d/v	6	2	14	10	66	75	14	13	100	100	+60	+73
Aldrig	2	2	10	4	76	81	12	13	100	100	+74	+79
Aktuellt/Rapport 7 d/v	4	2	9	5	74	79	13	14	100	100	+70	+77
Sällan/aldrig	5	3	12	7	73	71	10	19	100	100	+68	+68
Partisynpati v	3	1	7	3	83	87	7	9	100	100	+80	+86
s	4	3	9	7	72	75	15	15	100	100	+68	+72
c	1	2	12	7	70	77	17	14	100	100	+69	+75
fp	2	1	9	5	82	87	7	7	100	100	+80	+86
m	2	3	6	5	85	85	7	7	100	100	+83	+82
kd	1	0	14	4	72	77	13	19	100	100	+71	+77
mp	1	0	11	4	85	95	3	1	100	100	+84	+95
annat parti	11	2	9	4	71	79	9	15	100	100	+60	+77

Kommentar: Undersökningspersonerna fick besvara enkätfrågan med hjälp av en skala mellan 1 (inte alls vetenskapligt) och 5 (i högsta grad vetenskapligt). "Rätt" svar har definierats som värdena 4 och 5 på skalan.

Bedömning av påståendet ”Den svenska forskningen är konkurrenskraftig” 2003 fördelat på kön, ålder, utbildning och partisynpati (procent och medeltal)

	felaktigt påstående (0-2)	riktigt påstående (8-10)	Medeltal
Samtliga	2	53	7,4
Man	2	55	7,4
Kvinna	3	52	7,3
15-19	3	27	6,1
20-29	2	46	7,0
30-39	1	51	7,4
40-49	2	53	7,3
50-59	2	54	7,5
60-69	2	59	7,7
70-85	3	63	7,8
Låg utbildning	3	58	7,5
Medellåg utbildning	2	47	7,1
Medelhög utbildning	2	54	7,4
Hög utbildning	1	54	7,5
Partisynpati			
v	1	55	7,5
s	3	55	7,5
c	1	54	7,3
fp	1	50	7,4
m	1	55	7,5
kd	2	48	7,2
mp	5	46	6,9
annat parti	6	52	7,0

Kommentar: Resultaten gäller SOM-studien 2003. Skalan går från 0-10 där 0 innebär ”Helt felaktigt påstående” och 10 innebär ”Helt riktigt påstående”. Andelen personer som svarat 3-7 särredovisas ej. Endast personer som svarat 0-10 ingår i procentbasen. Andelen personer som hoppat över frågan är 4 procent.

Bedömning av påståendet "Forskare tar inte etiska frågor på allvar" 2003 fördelat på kön, ålder, utbildning och partisympati (procent och medeltal)

	felaktigt påstående (0-2)	riktigt påstående (8-10)	Medeltal
Samtliga	25	11	4,3
Man	25	11	4,4
Kvinna	27	10	4,3
15-19	16	7	4,5
20-29	30	7	4,1
30-39	24	8	4,1
40-49	27	9	4,2
50-59	29	10	4,3
60-69	25	14	4,5
70-85	27	16	4,7
Låg utbildning	22	14	4,7
Medellåg utbildning	24	8	4,3
Medelhög utbildning	29	11	4,2
Hög utbildning	32	10	4,0
Partisypati			
v	27	11	4,4
s	28	10	4,3
c	23	9	4,2
fp	28	10	4,1
m	28	11	4,2
kd	25	16	4,4
mp	18	10	4,6
annat parti	22	8	4,3

Kommentar: Resultaten gäller SOM-studien 2003. Skalan går från 0-10 där 0 innebär "Helt felaktigt påstående" och 10 innebär "Helt riktigt påstående". Andelen personer som svarat 3-7 särredovisas ej. Endast personer som svarat 0-10 ingår i procentbasen. Andelen personer som hoppat över frågan är 3 procent.

Bedömning av påståendet ”Ökad satsning på forskning ger ett bättre samhälle för alla” 2003 fördelat på kön, ålder, utbildning och partisynpati (procent och medeltal)

	felaktigt påstående (0-2)	riktigt påstående (8-10)	Medeltal
Samtliga	4	53	7,4
Man	3	55	7,5
Kvinna	4	52	7,4
15-19	3	29	6,2
20-29	5	33	6,6
30-39	3	50	7,3
40-49	3	51	7,2
50-59	1	63	7,9
60-69	1	64	8,0
70-85	8	68	8,0
Låg utbildning	2	62	7,8
Medellåg utbildning	3	47	7,1
Medelhög utbildning	3	52	7,3
Hög utbildning	2	56	7,6
Partisynpati			
v	1	52	7,5
s	3	57	7,5
c	2	49	7,3
fp	1	58	7,8
m	2	62	7,8
kd	4	53	7,3
mp	9	34	6,6
annat parti	12	43	6,6

Kommentar: Resultaten gäller SOM-studien 2003. Skalan går från 0-10 där 0 innebär ”Helt felaktigt påstående” och 10 innebär ”Helt riktigt påstående”. Andelen personer som svarat 3-7 särredovisas ej. Endast personer som svarat 0-10 ingår i procentbasen. Andelen personer som hoppat över frågan är 4 procent.

Bedömning av påståendet "Forskare lever ofta i sin egen värld" 2003 fördelat på kön, ålder, utbildning och partisympati (procent och medeltal)

	felaktigt påstående (0-2)	riktigt påstående (8-10)	Medeltal
Samtliga	19	25	5,4
Man	17	25	5,6
Kvinna	21	25	5,2
15-19	16	20	5,1
20-29	20	18	5,1
30-39	17	22	5,5
40-49	17	29	5,6
50-59	17	23	5,5
60-69	23	27	5,2
70-85	20	28	5,2
Låg utbildning	19	31	5,6
Medellåg utbildning	18	21	5,2
Medelhög utbildning	20	25	5,4
Hög utbildning	19	21	5,3
Partisympati			
v	26	31	5,4
s	23	23	5,2
c	17	24	5,5
fp	13	18	5,4
m	19	25	5,4
kd	19	33	5,6
mp	22	23	5,1
annat parti	6	26	6,0

Kommentar: Resultaten gäller SOM-studien 2003. Skalan går från 0-10 där 0 innebär "Helt felaktigt påstående" och 10 innebär "Helt riktigt påstående". Andelen personer som svarat 3-7 särredovisas ej. Endast personer som svarat 0-10 ingår i procentbasen. Andelen personer som hoppat över frågan är 5 procent.

Bedömning av påståendet "Sverige har ett bra forskningsklimat" 2003 fördelat på kön, ålder, utbildning och partisympati (procent och medeltal)

	felaktigt påstående (0-2)	riktigt påstående (8-10)	Medeltal
Samtliga	5	34	6,4
Man	5	36	6,5
Kvinna	5	32	6,4
15-19	9	19	5,7
20-29	4	26	6,1
30-39	3	31	6,3
40-49	4	32	6,3
50-59	4	34	6,5
60-69	4	40	6,7
70-85	8	50	6,9
Låg utbildning	5	46	6,9
Medellåg utbildning	4	31	6,3
Medelhög utbildning	5	32	6,4
Hög utbildning	6	26	6,0
Partisympati			
v	3	36	6,6
s	3	40	6,7
c	3	37	6,6
fp	4	27	6,2
m	9	30	6,1
kd	6	29	6,2
mp	6	31	6,3
annat parti	2	28	6,2

Kommentar: Resultaten gäller SOM-studien 2003. Skalan går från 0-10 där 0 innebär "Helt felaktigt påstående" och 10 innebär "Helt riktigt påstående". Andelen personer som svarat 3-7 särredovisas ej. Endast personer som svarat 0-10 ingår i procentbasen. Andelen personer som hoppat över frågan är 4 procent.

Förtroende för forskare 2002-2003 fördelat på kön, ålder, utbildning, förtroende för universitet och partisympati (procent)

	Stort		Varken stort eller		Litet		Ingen		Summa	
	förtroende		litet förtroende		förtroende		uppfattning		procent	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Samtliga	66	54	21	24	3	4	10	18	100	100
Man	64	53	24	27	3	5	9	15	100	100
Kvinna	68	54	20	22	2	3	10	21	100	100
15-19	58	45	21	26	8	9	13	20	100	100
20-29	67	59	23	27	2	2	8	12	100	100
30-39	73	60	20	23	1	5	6	12	100	100
40-49	68	52	24	27	3	4	5	17	100	100
50-59	68	51	23	25	2	5	7	19	100	100
60-69	61	54	20	21	3	2	16	23	100	100
70-85	62	53	18	20	4	3	16	24	100	100
Låg utbildning	58	46	22	26	4	4	16	24	100	100
Medellåg utbildning	64	49	24	25	2	5	10	21	100	100
Medelhög utbildning	67	59	22	23	3	3	8	15	100	100
Hög utbildning	79	65	17	23	2	4	2	8	100	100
Förtroende för universitet										
Stort	77	66	15	19	2	3	6	12	100	100
Varken / eller	56	43	30	31	2	4	12	22	100	100
Litet	48	28	23	31	12	13	17	28	100	100
Partisympati										
v	67	57	25	23	2	4	6	16	100	100
s	66	53	22	24	3	4	9	19	100	100
c	63	51	19	27	2	4	16	18	100	100
fp	75	60	19	25	2	1	4	14	100	100
m	71	61	18	20	2	3	9	16	100	100
kd	65	46	13	28	3	5	19	21	100	100
mp	59	55	30	22	6	4	6	19	100	100
annat parti	54	43	24	31	7	9	15	17	100	100

Frågan ställd: "Allmänt sett, hur stort förtroende har Du för det sätt på vilket följande grupper sköter sitt arbete? – Forskare"

Kommentar: Frågan besvaras med hjälp av sex svarsalternativ där 1-5 är en skala från mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet förtroende, till ganska litet och mycket litet förtroende. Det sjätte svarsalternativet är ingen uppfattning. Här har svarsalternativen 1-2 slagits ihop till stort förtroende och svarsalternativen 4-5 till litet förtroende. Andelen som hoppat över frågan var 5 procent 2002 och 3 procent 2003.

VA-Rapporter

- 2002:1 Vad tycker folk i andra länder?
- 2002:2 Allmänhetens syn på vetenskap
- 2002:3 Forskares syn på samtal med allmänheten
- 2002:4 Ungas syn på vetenskap

- 2003:1 Vetenskapen i Samhället
 - resultat från SOM-undersökningen 2002
- 2003:2 VA-studier under luppen:
Synen på vetenskap 2002
 - en analys
- 2003:3 Allmänhetens syn på Vetenskap 2003
- 2003:4 Forskares syn på Vetenskap och Allmänhet
 - intervjuundersökning 2003
- 2003:5 Forskares syn på samtal med Allmänheten
 - en fokusgruppsstudie
 - Delrapport

- 2004:1 Vetenskapen i Samhället
 - resultat från SOM-undersökningen 2003
- 2004:2 Lärares inställning till vetenskap och forskningsbaserad kunskap
 - en översikt av några svenska forskningsrapporter
 - några goda exempel på mötesplatser
- 2004:3 Allmänhetens syn på Vetenskap 2004
- 2004:4 Lärares syn på Vetenskap
 - intervjuundersökning 2004
- 2004:5 Forskares syn på samtal med Allmänheten
 - en fokusgruppsstudie
 - Slutrapport
- 2004:6 Vad tycker folk i andra länder 2004?
 - analys 2004 av några utländska opinionsundersökningar

Föreningen Vetenskap & Allmänhet, VA, vill främja dialog, öppenhet och förståelse mellan allmänhet och forskare. VA vill inspirera till samtal om forskning och skapa nya mötesplatser på oväntade arenor kring engagerande frågor. Alla skall kunna möta forskare för att utbyta idéer och bättre förstå forskningens resultat, arbetet för att nå dit och vetenskapens roll i samhället.

Föreningens mål är att

- öka kontakterna och utbytet av idéer mellan allmänhet och forskare
- öka allmänhetens kunskap om forskningens metoder och resultat
- utveckla forskarnas lyhördhet och förståelse för allmänhetens frågor om och oro för forskning
- bygga regionala, nationella och internationella nätverk för erfarenhetsutbyte och möten.

Verksamheten inriktas mot tre områden:

- **Kunskapsbyggande** om gränsytan mellan allmänhet och vetenskap genom opinionsundersökningar och studier om vad allmänheten, ungdomar och särskilda grupper anser om forskning och hur forskare ser på dialog med allmänheten
- **Samtal** mellan forskare och allmänhet; att katalysera eller i egen regi prova okonventionella former, arenor och teman
- **Erfarenhetsförmedling** av metoder, former och teman för samtal och spridning av kunskaper från studierna

Vetenskap & Allmänhet, VA bildades 2002 och har under de två första verksamhetsåren genomfört ett antal studier och undersökningar, prövat annorlunda samtalsformer och olika metoder för erfarenhetsförmedling, framför allt via Internet. Resultaten presenteras på föreningens webbplats: www.v-a.se.